

Verkiezingsprogramma's 2010 politieke partijen

Standpunten onderwijs.

SOCIALISTISCHE PARTIJ (SP)	2
GROENLINKS (GL)	2
DEMOCRATEN 66 (D66)	3
PARTIJ VAN DE ARBEID (PVDA)	5
CHRISTEN DEMOCRATISCH APPÈL (CDA)	5
VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE (VVD)	6
CHRISTENUNIE (CU)	7
PARTIJ VOOR DE DIEREN (PVDD)	8
PARTIJ VOOR DE VRIJHEID (PVV)	8
STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ (SGP)	9
TROTS OP NEDERLAND (TON)	10

Socialistische Partij (SP)

- Geld naar het onderwijs, niet naar de overhead en management. Schoolmanagers moeten ook zelf lesgeven.
- Grote onderwijshervormingen worden nooit meer over de hoofden van scholieren, studenten en docenten doorgevoerd.
- Onbevoegde leraren moeten binnen 2 jaar hun diploma halen. Salaris van leraren wordt landelijk vastgesteld.
- Voor leerlingen met een stoornis of handicap moet speciaal onderwijs beschikbaar zijn. Geld voor zorgleerlingen wordt besteed aan hun begeleiding. Het zogenaamde 'passend onderwijs' is een bezuiniging en moet daarom van tafel.
- De inkoop van schoolboeken hoeft niet meer via aanbesteding. Scholen en leraren hebben het recht hun eigen schoolboeken te kiezen.
- Fusies tussen scholen worden streng getoetst. Bouw kleine scholen worden gestimuleerd.
- Men moet een startkwalificatie halen. Als dit niet mogelijk is door beperkingen komen er volop mogelijkheden om toch een opleiding te volgen. Uitval wordt aangepakt door intensievere begeleiding.
- Scholen en gemeenten worden geholpen gemengde scholen te creëren.
- Doorstroom moet soepeler. Belemmeringen om te stapelen (vmbo naar havo/vwo) worden opgeruimd.
- Sponsoring en reclame horen niet thuis op scholen. Ouderbijdragen moeten aan een maximum worden gebonden en iedereen hoort te weten dat betaling niet verplicht maar vrijwillig is.
- Alle leerlingen krijgen een acceptatierecht, mits de ouders de grondslag van de school erkennen. Alle scholen hebben een acceptatieplicht.
- Leraren en leerlingen weigeren of hinderen omdat ze homo of lesbo zijn, wordt niet getolereerd.

GroenLinks (GL)

- Aantal onbevoegde leraren wordt teruggedrongen.
- Meer zeggenschap voor ouders over het beleid van de school; positie medezeggenschapsraad versterken.
- Lerarenteams krijgen meer invloed op het te geven onderwijs. Zij bepalen de lesmethoden en hebben inspraak in nieuwe pedagogische concepten.
- Alle basisscholen worden brede scholen. Op middelbare scholen wordt de toepassing van het concept brede school gestimuleerd.
- Er wordt geïnvesteerd in gebouwen die klimaatneutraal zijn, een goed binnenklimaat waarborgen en een goede werkplek zijn voor leerlingen en leraren.
- Vroege selectie wordt teruggedrongen door:
  - a. Doorstroom en stapelen te stimuleren. Doorlopende leerlijnen en flexibele schoolcarrières mogelijk te maken. Houdt in dat er brede brugklassen komen, lesprogramma's beter op elkaar aansluiten en dat doorstroomeisen transparant en objectief zijn.
  - b. Meer voetklassen op de middelbare school, waardoor leerlingen die aan het eind van groep 8 een taalachterstand hebben een extra jaar onderwijs kunnen volgen.

- c. Te experimenteren met junior colleges voor kinderen van 11 t/m 14 jaar. Een diploma hiervan geeft toegang tot alle typen vervolgonderwijs.
- Segregatie bestrijden met:
  - a. Een acceptatieplicht voor het bijzonder onderwijs. Leerlingen die de grondslag van de school respecteren worden toegelaten.
  - b. een plicht voor gemeenten en schoolbesturen om niet-vrijblijvende afspraken te maken over het bestrijden van segregatie. De onderwijsinspectie ziet toe op de kwaliteit van de afspraken en de uitvoering door scholen.
- Seksuele vorming in het onderwijs besteedt ook aandacht aan seksuele weerbaarheid, seksuele diversiteit, mensenrechten, acceptatie en veiligheid.
- Zoveel mogelijk passend onderwijs geboden aan iedereen ongeacht functiebeperkingen. Scholen en leraren krijgen ondersteuning om alle leerlingen goed onderwijs te kunnen geven.

Democraten 66 (D66)

- Acceptatieplicht voor bijzonder onderwijs.
- Huisbezoek aan spijbelaars. Bij herhaling moeten instanties als de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg en Justitie in de buurt snel worden ingeschakeld. Soms zijn het juist ouders die hun kinderen van school houden. De leerplichtambtenaar en het Openbaar Ministerie moeten in zulke gevallen een actief vervolgingsbeleid instellen
- Er wordt geïnvesteerd in betere schoolgebouwen. Gemeenten worden gestimuleerd geld voor schoolgebouwen uit te geven aan schoolgebouwen en niet op te potten.
- Conciërges op school wordt gestimuleerd. Hiervoor wordt 100 miljoen vrij gemaakt.
- Brede scholen moeten de norm worden.
- Meer flexibiliteit in de schoolvakanties.
- Er moet meer aandacht komen voor burgerschap in het onderwijs. In het onderwijs moeten onderwerpen aan bod komen zoals de Universele Rechten van de Mens, de rechtstaat, gelijke behandeling, seksuele diversiteit en evolutietheorie. Dit moet ongeacht de religieuze opvattingen van de school.
- Minder bureaucratie op school. Gediplomeerde docenten moeten zo veel mogelijk uren kunnen besteden aan het geven of ontwikkelen van onderwijs en niet aan vergaderingen, voorschriften en rapportages.
- Betere inzet van digitale leermiddelen.
- Centrale kwaliteitsnorm scholen. D66 wil in het basis-, voortgezet en beroepsonderwijs de kwaliteits- normen vastleggen en verhogen. Dit geldt niet alleen voor taal en rekenen, maar ook voor burgerschap, kennis van de Nederlandse rechtstaat en de ontwikkeling van talenten bij kinderen.
- Zeer zwakke scholen na één jaar sluiten. Om sluiting te voorkomen wordt een zwakke school onder curatele gesteld en verplicht een investeringsplan te schrijven. Een school- bestuur dat er een puinhoop van maakt moet zo snel mogelijk weg.
- Sterke onderwijsinspectie met gedifferentieerd oordeel. D66 wil een sterkere onderwijsinspectie, die de hogere kwaliteitsnormen gaat toetsen en handha- ven. Daarnaast pleit D66 ervoor dat de Onderwijsinspectie haar oordeel differentieert naar uitstekend, goed, voldoende, zwak en zeer zwak.
- Inzicht voor ouders in schoolkwaliteit. D66 wil dat alle ouders bewust een keuze kunnen maken voor de beste school voor hun kinderen. De Onderwijsinspectie

moet de prestaties van scholen ten opzichte van de centrale kwaliteitsnorm inzichtelijk en vergelijkbaar bekend maken, op gemeentelijk niveau (bij voorkeur via internet).

- Tussentijdse toetsing wordt mogelijk gemaakt in het voortgezet onderwijs. Bijvoorbeeld een centrale rekentoets in het tweede jaar van vmbo/havo/vwo.
- Er komt de mogelijkheid voor het doen van een eindexamen in een vak op een hoger niveau.
- Meer ruimte voor het voortgezet speciaal onderwijs, voor leerlingen die extra aandacht nodig hebben en die niet terecht kunnen in het VMBO of MBO.
- Doorstroombonus voor scholen. VMBO scholen ontvangen een bonus wanneer hun leerlingen – nadat ze van school zijn – hogere en andere diploma's halen. In de voetbalwereld heeft dit systeem geïllustreerd dat opleiden loont.
- Basis- en kaderleerweg op het VMBO. D66 wil een duidelijker scheiding tussen de basis- en kaderleerweg op het VMBO. Leerlingen die minder theoretisch ingesteld zijn worden opgeleid tot vakmensen. Tegelijkertijd moet het niveau van de kaderleerweg worden verhoogd. De gemengde leerweg moet worden gestaakt. In plaats daarvan kunnen leerlingen een extra beroepsgericht vak volgen bij de theoretische leerweg.
- VMBO moet beter voorbereiden op MBO. Meer stages. Scholen moeten een structurele band ontwikkelen met bedrijven en overheidsinstellingen om zo meer stageplaatsen voor de leerlingen te creëren en te kunnen garanderen.
- Meer mogelijkheden voor uitblinkers. In het voortgezet onderwijs wil D66 in de diepte: excellente studenten uitdagen om hun talent te ontwikkelen door specialisatie. D66 denkt hierbij op termijn aan invoering van een Associate Degree, uitbreiding van de HBO- masters, Honours programma's en University Colleges, verlenging van WO-masters naar twee jaar, invoering van research masters, meer onderzoekerbanen en het invoeren van een Professional Doctorate voor werkenden. Hiervoor zijn in de toekomst grote investeringen nodig, die mogelijk kunnen worden opgebracht door invoering van een sociaal leenstelsel.
- Geld voor onderwijs, niet voor management. D66 wil als eis stellen dat scholen binnen de lumpsum een minimumpercentage uitgeven aan onderwijs (personeel en materialen). Fusieprikkels in het voortgezet onderwijs worden afgeschaft. Voor samenwerkende schoolbesturen moet dienstverlening aan scholen centraal staan. Schooldirecties moeten samen met medezeggenschapsraden om de drie jaar kunnen besluiten over te stappen naar een ander samenwerkend schoolbestuur indien zij ontevreden zijn over de geboden dienstverlening.
- Overtollige reserves investeren: meer brede scholen en achterstallig onderhoud. D66 steunt de voorstellen van de Commissie Don voor beter financieel beheer en gescheiden toezicht bij instellingen in het primair en voortgezet onderwijs. Scholen moeten meer ruimte krijgen om geld te lenen, maar beleggen wordt verboden. Te hoge reserves worden gekort op het jaarlijkse onderwijsbudget. D66 wil de bestaande hoge reserves bij scholen eenmalig terugbrengen. Het geld dat hierbij vrij komt wil D66 inzetten voor versnelde uitbreiding van het aantal brede scholen en voor het aanpakken van achterstallig onderhoud. In ruil voor de korting op de reserves kan een centraal Waarborg- fonds voor onderwijsinstellingen worden gecreëerd.
- Een maximum stellen aan de vrijwillige bijdrage die scholen kunnen vragen van ouders. Incidenteel kunnen ouders op individuele basis meer bijdragen. Daarnaast wil D66 dat alle schoolbesturen de Gedragscode Schoolkosten voor het voortgezet onderwijs onderschrijven.

- Leerplicht verlengen. D66 is voorstander van een leeftijdsonafhankelijke leerplicht. Dat betekent dat iedereen, op het moment dat hij of zij geen werk heeft, verplicht is om door te leren voor een startkwalificatie. Er wordt een mogelijkheid ingebouwd om personen vrij te stellen van deze eis.

Partij van de Arbeid (PvdA)

- Ontwikkeling van basisvaardigheden.
- Scholen meer verantwoordelijkheid en autonomie geven.
- Scholen moeten zoveel mogelijk uitgaan van de belangen en mogelijkheden van leerlingen en studenten.
- Kwaliteit moet omhoog. Vaak betekent dit dat kinderen, scholieren en studenten eenvoudigweg langer les moeten krijgen.
- Inspectie moet beoordelen op basis van de objectieve toegevoegde waarde van scholen.
- Zwakke scholen worden actief op sleeptouw genomen. Als dat niet helpt, moet een zeer zwakke dicht.
- Exameneisen in het middelbaar onderwijs worden verscherpt.
- Belemmering voor schoolbesturen van zeer zwakke scholen als zij een nieuwe school willen stichten.
- Geldstromen mogen ook gelijk naar vestigingen, hoeft niet eerst via het schoolbestuur.
- Fusietoets moet zorgen dat schaalvergroting getemperd wordt.
- Brede brugklassen worden in het voortgezet onderwijs gestimuleerd.
- Aansluiting vmbo-havo moet beter. In het derde jaar worden extra lessen gegeven in studievoordigheden en basisvakken.
- Samenwerkingsverbanden tussen vmbo en mbo worden gestimuleerd om uitval te voorkomen.
- Het regulier en speciaal onderwijs moet voor kinderen met een beperking beter.

Christen Democratisch Appèl (CDA)

- Scholen moeten speelruimte hebben.
- Overheid stelt alleen de eindtermen vast.
- Onderwijs moet weer terug naar de kerntaken.
- Concentratie op basisvaardigheden is nodig.
- Geen acceptatieplicht voor scholen.
- Kennis van moderne vreemde talen en in het bijzonder de talen van de buurlanden moet sterk verbeterd worden.
- Leraren moeten zich laten bijscholen, zeker op het gebied van onderwijskundig leiderschap.
- Scholen krijgen meer mogelijkheden om zelf invulling te geven aan het onderwijs via de lumpsum. Het aantal subsidies wordt verminderd ten gunste van de lumpsum.

- Segregatie gaat niet over etnische samenstelling, maar over de kwaliteit van het onderwijs op school. Integratie wordt het best bevorderd door kwalitatief goed onderwijs.
- Kinderen met een taalachterstand moeten verplicht deelnemen aan vroeg- en voorschoolse educatie. De ouders zijn hiervoor verantwoordelijk.
- Er is geïnvesteerd in achterstandsbestrijding. Scholen krijgen deze middelen voortaan alleen maar als ze leerlingen laten deelnemen aan taaltoetsen, zodat de resultaten meetbaar zijn.
- Kinderen moeten zich op school kunnen ontwikkelen in overeenstemming met hun begaafdheden. Om de groei van het speciaal onderwijs te beheersen wordt de huidige opneemfinanciering in overleg met de sector vervangen door budgetfinanciering.
- Het schoolcontract is een goed instrument om fatsoenlijk gedrag van ouders en kinderen jegens de school en medeleerlingen te bevorderen en de school te committeren aan goed onderwijs. Ouders en kinderen verbinden zich aan een aantal afspraken: op school wordt Nederlands gesproken, zij gaan verzuim en spijbelen tegen, en zij doen actief mee aan regelmatige oudergesprekken.
- Middelen voor huisvesting gaan rechtstreeks naar de scholen zonder tussenkomst van de gemeenten.
- Het CDA is voorstander van brede scholen.
- De maatschappelijke stage zal de komende tijd verder worden vormgegeven als onderdeel van het curriculum in het voortgezet onderwijs.
- Complete lesmethodes zoals Wikiwijs wordt door het CDA ondersteund.
- Het VM2-traject tussen vmbo en mbo laat veel voordelen zien. Het CDA wil in dit licht óók in- zetten op intensievere verbindingen tussen havo-vo (havo-vwo) om de doorlopende leerlijn waar mogelijk te versnellen, de beroepsoriëntatie te verbeteren en daarmee het studierendement te vergroten.

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

- Leerlingen moeten beter gaan spellen en rekenen.
- Scholen die stelselmatig ondermaats presteren worden gesloten of worden afgesloten van de rijksbekostiging.
- Het sluiten van slechte scholen moet sneller.
- Subsidies die niet aantoonbaar bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van het onderwijs, worden afgeschaft.
- Kleinere klassen moeten gestimuleerd worden.
- Schaalvergroting is geen voorwaarde voor de kwaliteit van het onderwijs. Financiële prikkels voor scholen om te fuseren worden afgeschaft.
- Aan het gymnasium moet ruim baan gegeven worden en hoogbegaafdheid moet serieus worden genomen in het onderwijs: bijzonder talent verdient bijzondere aandacht.
- De mavo wordt weer in ere hersteld.
- Uitval van scholieren en studenten moet worden tegengegaan met:
  - a. Leerlingen van te voren beter voorlichten wat een opleiding inhoudt.
  - b. Een leerwerkplicht voor jongeren tot 27 jaar instellen om te garanderen dat jongeren werken of verder in zichzelf investeren om de kans op een baan te vergroten.
  - c. Kinderbijslag wordt ingehouden wanneer kinderen structureel spijbelen.

- d. Als scholen verzuimen om spijbelaars te melden worden zij beboet.
- Diplomastapelen van vmbo naar havo en vwo moet weer mogelijk zijn.
  - Onderwijsinstellingen moeten voldoende aandacht besteden aan internationalisering. Dit kunnen ze doen door bijvoorbeeld vreemde talen in het reguliere onderwijs vanaf jonge leeftijd aan te bieden.
  - Het reguliere onderwijs moet voorwaarden scheppen om leerlingen die onnodig in het speciaal onderwijs terecht zouden komen, doeltreffend op te vangen.
  - Er moet een betere verdeling komen van de middelen voor zorgonderwijs in relatie tot het regulier onderwijs.
  - Jongeren uit speciaal onderwijs verdienen extra aandacht als het gaat om aansluiting op de arbeidsmarkt.
  - Leerlingenvervoer in het geval van leerlingen met een beperking moet verbeterd worden. Leerlingenvervoer voor kinderen die slechts op geloofsgronden aanspraak maken op bekostigd vervoer van huis naar school moet worden afgeschaft.
  - De overheid moet voor alle onderwijssectoren harde afspraken maken over wat er gedoceerd wordt en wat de leerdoelen zijn. De docent bepaalt hoe dat gedaan wordt.
  - Door de voortgang van de leerlingen via verplichte begin-, voortgangs- en eindtoetsing te monitoren, worden achterstanden vroegtijdig gesignaleerd. De inspectie kan zo beoordelen hoe een school presteert.
  - Door deze maatregelen (zie hierboven), kan de inspectie krimpen en overgaan in een onafhankelijke Onderwijskamer.
  - De start- en eindsalarissen van leraren moeten fors van elkaar kunnen verschillen om te zorgen dat leraren een aantrekkelijke carrière kunnen maken in het onderwijs zonder de klas te verlaten.
  - Een goede docent die aantoonbaar presteert moet ook meer verdienen; differentiatie in de beloningen van de leraren.
  - Kwalificaties van docenten voor de klas moeten worden verhoogd.
  - Het aktensysteem wordt weer ingevoerd. Hiermee kunnen docenten via vakstudie in deeltijd 'akten' behalen die hun verdere onderwijsbevoegdheden verschaffen. Zo wordt het lerarenvak in ere hersteld.

ChristenUnie (CU)

- Als we vertrouwen uitspreken in het vakmanschap van schoolbesturen en leerkrachten zullen we ook de moed moeten opbrengen de regeldruk en de verantwoordingsplicht voor ontvangen gelden te verminderen. Dus: geen geormerkte gelden, maar werken met lumpsum budgetten.
- Verbetering van de verantwoording door schoolbesturen naar ouders en naar de samenleving door verdeling van onderwijsgeldten transparanter te maken.
- Nederlands is de voertaal binnen het primair en voortgezet onderwijs. In Fryslân kan, naast het Nederlands, ook het Fries de voertaal zijn binnen het primair en voortgezet onderwijs;
- Het zorgprofiel van scholen moet aansluiten op de wensen van leraren én ouders. Schoolbesturen hebben de verantwoordelijkheid dat iedere zorgleerling met passende begeleiding, expertise en voorzieningen kan meedraaien in het onderwijs, dat er een aanbod is voor hoogbegaafde leerlingen, dat leerkrachten niet overbelast worden en dat gewone leerlingen niet tussen wal en schip vallen.

- Er wordt extra geïnvesteerd in onderwijsassistenten, om kinderen meer individuele aandacht te kunnen geven, en voor- en vroegschoolse educatie.
- Er wordt een uitzondering gemaakt in de nieuwe examennorm voor leerlingen met dyslexie en rekenblindheid. Via deze uitzondering hebben exacte talenten met dyslexie bijvoorbeeld een eerlijke kans om door te stromen naar hun werkelijke opleidingsniveau.
- De maatschappelijke stage wordt wegens succes verlengd.
- Voortijdig schoolverlaten wordt bestreden door een betere aansluiting van VMBO op MBO, door kwalitatief goed MBO onderwijs door goede en bevoegde docenten, door het uitbreiden van 6-jarige vakopleidingen (zo mogelijk binnen het VMBO) en door lik-op-stuk beleid bij verzuim.
- Er komt een 6 jarige vakopleiding binnen het VMBO, bestaande uit 4 jaar school en 2 jaar begeleiding bij een bedrijf (stage). In de praktijk doe je de meeste praktische kennis en vaardigheden op.

Partij voor de Dieren (PvdD)

- Scholen in het voortgezet onderwijs moeten naast keuzeverantwoordelijkheid ook budgetverantwoordelijkheid dragen voor schoolboeken.
- Het vakonderwijs voor VMBO's en MBO's moet worden hersteld.
- Gezondheid, voeding, natuur, dierenwelzijn en milieu moeten een essentieel onderdeel worden van het algemene lespakket.
- Sponsoring van het onderwijs en schoolboeken door commerciële partijen moet worden verboden om de onafhankelijkheid van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te waarborgen.
- Verlaging van de administratieve druk in het onderwijs.

Partij voor de Vrijheid (PVV)

- Zoveel mogelijk centraal examineren, elke opleiding wordt afgerond met heldere eindtermen;
- Geen fusies meer, kleinere scholen genieten de voorkeur
- School laten leiden door (ex-)professional met afgeronde schoolleidersopleiding
- Extreme zorgleerlingen herplaatsen op aparte school (speciaal onderwijs)
- Hakken in de managementlagen, investeren in het primaire proces
- Verbetertijd van maximaal één jaar voor (zeer) zwakke scholen
- Meer aandacht voor sport en bewegen in het basis- en voortgezet onderwijs
- Verplichte aangifte voor schoolleiders van alle geweld, wapen- of drugsincidenten
- Handhaving van het bijzonder onderwijs en artikel 23 van de Grondwet, maar islamitische scholen gaan dicht
- Vrijheid van onderwijs is een grondrecht
- Geen verplichte spreiding van leerlingen
- Schooluitval en spijbelen tegengaan

Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)

- Op de vrijheid van onderwijs mag niet beknibbeld worden, financieel noch anderszins.
- Scholen moeten bij de aanstelling van personeelsleden en het toelaten van leerlingen een beleid kunnen voeren in overeenstemming met grondslag en doel van de school.
- Scholen behouden de ruimte om van (de ouders van) leerlingen te vragen de grondslag van de school te onderschrijven.
- De wettelijke bevoegdheden voor de onderwijsinspectie worden versoberd. Onderdelen van kerndoelen die op gespannen voet staan met de didactische vrijheid van scholen, worden geschrapt.
- Communicatie is in het onderwijs van fundamenteel belang. Het dragen van gezichtsbedekkende kleding mag daarom in het onderwijs niet toegestaan worden.
- De verplichting om afzonderlijke burgerschapsvorming te geven moet worden afgeschaft. Een normale school doet vanzelfsprekend aan burgerschapsvorming.
- Scholen maken leerlingen bewust van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zij kiezen hiervoor zelf hun middelen, bijvoorbeeld een maatschappelijke stage.
- Scholen moeten, op hun eigen manier, aandacht besteden aan media-educatie.
- De leerlijn van basis- naar voortgezet onderwijs dient verbeterd te worden; basisscholen moeten de eindresultaten van leerlingen doorgeven op basis van een door hen gekozen, erkende toets.
- Samenwerkingsverbanden moeten voor hun zorgleerlingen in een goed onderwijsaanbod voorzien.
- Het moet duidelijk zijn welke zorg de afzonderlijke scholen minimaal bieden.
- De indicatiestelling voor zorgleerlingen moet geflexibiliseerd worden. Het gaat meer om de zorgbehoefte in de school dan om een officieel label voor een kind.
- Voor de structuur van medezeggenschap wordt aangesloten bij de bestaande medezeggenschapsregelingen; het optuigen van nieuwe voorzieningen is onwenselijk.
- Gegarandeerd moet worden dat een voldoende aantal uren beschikbaar is voor loopbaanbegeleiding.
- Het aantal kwalificatiedossiers moet verder worden beperkt en de hoeveelheid competenties moet worden teruggedrongen.
- Voortdurende aanpassing van de inhoud van kwalificatiedossiers moet worden tegengegaan. Er komt een vast moment waarop nieuwe versies worden doorgegeven.
- De behoefte aan nieuwe leraren mag niet leiden tot bijstelling van de bekwaamheidseisen van leraren en een verlaging van de status van leraren. De educatieve minor mag geen structurele bevoegdheid zijn. Leraren moeten binnen vijf jaar een educatieve master behalen.
- Tussen voortgezet en hoger onderwijs worden afspraken gemaakt over het minimumniveau van taal- en rekenvaardigheid. Een verplichte taal- of rekentoets kan als overgangsmaatregel dienen.

Trots op Nederland (TON)

- De vrijheid van onderwijs is een zeer belangrijke pijler in onze samenleving. Ouders blijven zelf bepalen naar welk type school hun kinderen gaan. Middels kindgebonden vouchers wordt het onderwijs uit de openbare kas bekostigd, ongeacht of dit openbare of bijzondere scholen zijn. Uiteindelijk kunnen ouders er zelf voor kiezen hun kind te sturen naar een school met veel of weinig managers, met veel of weinig zeggenschap voor de leraar. De door de overheidsbureaucratie gestuurde onderwijsvernieuwingen behoren wat ons betreft dan ook tot het verleden.
- Wij willen een strenge kwaliteitsmeting van scholen op basis van een voor scholieren verplicht centraal landelijk examen en een verplichte deelname aan de Cito-toets. Vrijheid van onderwijs is een groot goed, maar de kwaliteit moet zijn gewaarborgd. Slecht presterende scholen moeten snel en consequent verplicht worden om te verbeteren en mogen geen nieuwe scholen stichten of uitbreiden. Desnoods volgt sluiting.
- Als er sprake is van structureel spijbelen of wangedrag van schoolgaande kinderen worden de ouders gekort op de kinderbijslag of beboet. Op probleemscholen dienen regelmatige politiecontroles te zijn op wapenbezit en andere verboden zaken.
- Juist in het onderwijs zien we de problemen ten aanzien van onze huidige maatschappelijke verhoudingen. Veel allochtonen en probleemjongeren hebben leerachterstanden. De enige manier – naast het gezin – om deze achterstanden weg te werken is om veel extra aandacht te besteden aan deze jongeren, vooral op lagere scholen. Bijvoorbeeld door extra taalonderwijs, bijlessen en huiswerkbegeleiding.
- Onderwijs moet gericht zijn op het overdragen van kennis en vaardigheden. Competenties zijn een aanvulling hierop. Dat betekent dat in de ogen van Trots op Nederland competentiegericht onderwijs ook slechts een aanvulling op regulier onderwijs mag zijn. Onderwijs moet kinderen prikkelen en stimuleren, dat kan alleen maar in directe contacturen. Daarom moeten deze sterk worden opgevoerd, zeker in het voortgezet en hoger onderwijs. Niemand verlaat de school zonder diploma of afgeronde vakopleiding, schooluitval is onacceptabel.
- De individuele capaciteiten van jongeren moeten veel beter in kaart gebracht worden, zodat het onderwijs daarop naadloos kan aansluiten. Leerlingen met ernstige problemen horen toegang te krijgen tot speciaal onderwijs. Er is een grote verscheidenheid aan kinderen en deze verscheidenheid moet terug te zien zijn in het onderwijs (zie ook punt 1).
- De relatie tussen leraar en leerling moet weer centraal komen te staan. Onderwijs wordt gegeven in de klas, daar hoort het thuis! Daarom vindt Trots op Nederland dat er meer geld beschikbaar moet komen voor het feitelijke onderwijs. Per school moet minstens 75% van het beschikbare geld direct aan het onderwijs worden besteed en slechts 25% aan overige kosten.
- Op iedere school wordt weer een conciërge aangesteld.
- Doorlopende lesroosters worden ingevoerd om het voor ouders makkelijker te maken een volledige dag te werken zonder buitenschoolse opvang te hoeven regelen. Kinderen gaan de hele dag naar school, na schooltijd wordt er huiswerk gemaakt en gesport.
- Nederland behoorde ooit in de wereld tot de top. Nu behoren we tot de middenmoot. Nederland moet terug in de top 10. Meer voor minder geld, dat kan! Onze universiteiten moeten tot de top van de wereld behoren.